

Jan Suk

Poetika imanence: performance divadlo Forced Entertainment

Abstrakt

Předkládaná disertační práce zkoumá aplikaci myšlenkových konceptů Gilla Deleuze a Félixu Guattariho mnohotvárnou povahu autorských představení britského experimentálního souboru Forced Entertainment. Hlavními cíli práce je prozkoumat transformativní teritorium mezi hercem a divákem. Transformativita tohoto meziprostoru v díle Forced Entertainment je dekódovatelná zejména skrze analýzu strukturálních vzorců, prvků provokujících sympatie, virtuální integrace diváka a zvýšeného důrazu na přítomnost. Aplikací terminologie Deleuzovi filosofie, zejména pak fenoménu imanence, dochází k definici pojmu poetika imanence, jejíž fungování právě tuto transformativitu divadelního prostoru dokáže terminologicky a myšlenkově uchopit.

Po vymezení základních pojmů, jako je např. divadlo, performance, live art či postdramatické divadlo, úvodní kapitola kontextualizuje Forced Entertainment jakožto klíčové představitel současného experimentálního divadla; dále kapitola provádí analýzu relevantní odborné literatury v diskurzu divadelní teorie a performance. Druhá kapitola přináší hlubší vhled do nejsignifikantnějších prvků deleuzovské a deleuzoguattariovské filosofie, jako jsou např. rhizom, deterritorializace, dění (becoming), haecita a imanence; tyto koncepty jsou dále zkoumány a aplikovány v kontextu divadla performance. Třetí kapitola mapuje beletristické a divadelně orientované texty Tima Etchellse, režiséra divadla Forced Entertainment. Hlavní důraz je kladen na transformativní apel a performativitu těchto textů, kterou aplikace Deleuzova myšlení napomáhá vymezit. Kapitoly čtyři a pět zkoumají skrze deleuzoguattariovský metodologický aparát samotnou divadelní tvorbu skupiny posledních patnácti let, konkrétně autorská představení o standardní délce, resp. konceptuální a dlouhé (až 24 hodinové) projekty.

Předkládaná disertační práce je deleuzovskou transversálou spojující zdánlivě odlišné fenomény – filosofii a divadlo. Na základě tohoto spojení, závěry práce naznačují, je patrné, že transformativní potenciál na procesu založeném, nelineárním autorském divadle současnosti je uchopitelné srze pojetí imanence jak jej navrhuje Gilles Deleuze. Deleuze chápe imanenci jako kvalitu, která napomáhá čelit chaosu života tím, že vytváří významy. Deleuzova filosofie je nástroj k uchopení nových konceptů, proto se právě její aplikace nabízí v otázce nových

divadelních postupů. Filosofie, stejně tak jako divadlo, je živý, produktivní proces. Pro Deleuze myslet znamená stávat se jiným. Proto pak chápat divadlo skrze filosofii a naopak, přináší nová produktivní spojení. Tvorba divadla Forced Entertainment, pro svou nedokonalost a vzájemnou propojenost vykazující prvky poetiky imanence, odhaluje záblesky života. Takováto imanentní divadelní zkušenost vede k transformativnímu zážitku.

Klíčová slova

Forced Entertainment, Gilles Deleuze, Félix Guattari, imanence, performance, divadlo, rhizom, dění, deterritorializace, selhání.